

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1054

Vragen van de leden **Kuiken** en **Nijboer** (beiden PvdA) aan de Minister van Justitie en Veiligheid over *georganiseerde criminaliteit in de Noordelijke zeehavens* (ingezonden 12 oktober 2020).

Antwoord van Minister **Grapperhaus** (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 27 november 2020). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2020–2021, nr. 633.

Vraag 1

Kent u het onderzoek «Zoektocht naar georganiseerde criminaliteit in de Noordelijke zeehavens»¹ en het bericht «Aanpak misdaad zeehavens»²?

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Bent u verrast door de uitkomst van het onderzoek dat ook de Noordelijke zeehavens van Nederland aantrekkelijk lijken voor de georganiseerde criminaliteit? Zo ja, hoe komt dat? Zo nee, waarom niet en over welke informatie ten aanzien van deze criminaliteit via de Noordelijke zeehavens beschikt u?

Antwoord 2

Nee, ik ben niet verrast. De Eenheid Noord-Nederland van de Nationale Politie heeft opdracht gegeven tot het onderzoek naar georganiseerde criminaliteit in de Noordelijke zeehavens van Politie en Wetenschap. Het onderzoeksdoel was de integrale informatiepositie van de verschillende overheidsdiensten en private organisaties (politie, maar ook van KMAR, Douane en de havenbedrijven) nader in beeld te brengen en te versterken. De opdracht tot dit onderzoek was mede ingegeven vanuit de omgevingsanalyses die het RIEC Noord-Nederland heeft gemaakt en waarin de zeehavens zijn genoemd als potentieel risico voor ondermijnende criminaliteit. Het onderzoek heeft het vermoeden dat de informatiepositie ontoereikend is, bevestigd en mogelijkheden tot verbetering aangewezen.

¹ <https://www.politiewetenschap.nl/publicatie/politiekunde/2020/onderwereld-bovenwater-358/>

² Dagblad van het Noorden, 7 oktober 2020

Vraag 3

Acht u het mogelijk dat vanwege het beperkte toezicht en de gebrekkige informatiepositie van politie en andere handhavingsdiensten de georganiseerde criminaliteit activiteiten naar de Noordelijke zeehavens verlegt? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3

Het onderzoek heeft uitgewezen dat de mate waarin georganiseerde, ondermijnende criminaliteit in de Noordelijke zeehavens voorkomt nog onvoldoende duidelijk is. Daarmee bestaat ook geen zicht op een eventuele verplaatsing van georganiseerde criminele activiteiten naar de Noordelijke zeehavens.

Vraag 4

Hoe verhoudt de aard en omvang van de aanwezigheid van politie en andere handhavingsdiensten in de Noordelijke zeehavens zich tot die van de havens van Rotterdam en Amsterdam?

Antwoord 4

De zeehavens in Noord-Nederland hebben een ander karakter dan de havens van Rotterdam en Amsterdam. Daar waar laatstgenoemde havens vrijwel geheel voor het publiek zijn afgesloten, kennen de Noordelijke zeehavens een open karakter met veelal gemengde functies (goederen, maar ook visserij en toerisme). De havens zijn grotendeels toegankelijk voor publiek en zijn vaak ook toeristische trekpleisters. Een aantal bedrijven dat actief is in de havens, maakt gebruik van bedrijfsbeveiliging. De Landelijke Eenheid van de politie werkt nauw samen met de basisteams. Daarbij brengt de Landelijke Eenheid haar expertise in op het terrein van infrastructuur en afwijkingen in verkeersstromen, en start zij waar mogelijk opsporingsonderzoeken. De basisteams voorzien de Landelijke Eenheid in de hiervoor benodigde informatiepositie. Daarnaast is in het noorden een aantal wijkagenten specifiek belast met taken in de havengebieden.

Vraag 5

Wat moet er gebeuren om de informatiepositie en het toezicht van politie en andere handhavingsorganisaties met betrekking tot de Noordelijke zeehavens te verbeteren zodat er wel een gestructureerd en onderbouwd beeld van de aard en omvang van georganiseerde criminaliteit in die zeehavens ontstaat? Hoe gaat u hiervoor zorgen?

Antwoord 5

De politie heeft naar aanleiding van het door Politie en Wetenschap uitgevoerde onderzoek een aantal initiatieven genomen, waarbij wordt voortgebouwd op de reeds aanwezige kennis ten aanzien van verkeersstromen. Door de hoofden informatievoorziening van KMAR, douane en politie zijn afspraken gemaakt om, elk vanuit hun eigen verantwoordelijkheden, informatie te delen. Verder krijgen de Noordelijke zeehavens nadrukkelijker aandacht van de basispolitiezorg. De eenheid heeft een functionaris aangesteld om de basispolitiezorgmedewerkers te trainen hoe zij georganiseerde criminaliteit beter kunnen herkennen. Hiernaast blijft vanzelfsprekend de zogeheten «nodale oriëntatie» gehandhaafd, waarin het politiewerk wordt georganiseerd op basis van verkeersstromen. Tot slot gaat de politie speciale opsporingsteams inzetten om ondermijning tegen te gaan. Die teams zullen zich ook richten op de zeehavens.

Onlangs heeft uw Kamer een motie van de leden Van Toorenburg en Yeşilgöz-Zegerius aangenomen, waarin de regering wordt opgeroepen ten behoeve van de versterking van de beveiliging van onze toegangspoorten een integraal plan te presenteren gericht op lucht-, zee- en landtransport, en de Kamer begin 2021 daarover te informeren. Met uw Kamer wil ik meer synergie aanbrengen in de aanpak van ondermijning in de mainports. Daartoe zal ik in ieder geval inzetten op het bevorderen van samenhang in de aanpak van ondermijnende criminaliteit in de mainports en een brede inzet van effectief gebleken werkwijzen en maatregelen.